

אלו הן הנחנקין פרק עשירי מנהדרין

מסורת
הש"ס

ב א מ"י פ"ט מלכות
יסודי ספרה ג' :

רבינו הגאון

מזינה כיון דע"פ דהיטור היא מתחבא
מה שיך למילף מזינה לעבור משום
הקדק דרבנן שלא על פי הדיבור ועוד
למה לן הכא טעמא משום דליחזק
בנביאות הא אפילו בלא נביא שרי
לכ"ד לעבור משום מיגדר מילתא ויש
לומר דמדקדק התם מליטנא דברייא
דקתני הכל לפי שעה דמשמע הכל
מפני טורח השעה ולי על פי הדיבור
למה לי טורח השעה בן לטורח בן
שלא לטורח קריך לקיים צווי של
מקס אלא דהאי כנביא טעמא מדעתו
קא חמתה ברייטא דמייירי קרא וסא
דעני הכל ליחזק היינו משום דכי
ליחזק בנביאות סומכין עליו כמה
סהיה מבטיח לירידת אש וכוונתין
על הבטחתו קדשים בחוץ שבוכוהו
ובתפללו חרד אש מהשמים ויהיה
מגדר מילתא בדבר שיקדש שמו
של הקב"ה בנביא ויחזרו ישראֵל
למוטב ומינה בקרבו משמע של על פי
הדיבור עשה דכתיב בנביאו וכדבך
עשיתי וגו' ופרש"י מילח' הגולה
בפירושו לנביאים וכוונתו עשיתי
שקרבתי בשעת חיכוך הכמות
וגראה לומר דכיון דטל על פי הדיבור
קרי משום טורח שעה הוא הוין שלא
על פי הדיבור סהיי חין נביא רשאי
לחדש דבר כדאיכא בפ"ק דמגילה
(דף כ: ושם י"ל דהא דקאלמר אליהו
וכדבך עשיתי לא שלמה לו הקב"ה
אלא מקרא היה דורש דכתיב גוי וקאל
גוים יהיה ממך וואמרין* עשיתי
בנד לעשות כמעשה נכרים פירוש
לשוחט בחוץ ואני ממסכים על ידו ולפי
סהיה נביא מוחזק סמכו עליו שעליו
נאמר מקרא זה :

הדרן עלך אלו הן הנחנקין

אליהו בחר הכרמל וכו' . משמע דכשם הקב"ה היה מתחבא
לעבור וכיון דמוחזק מהמינתינ ביה אפ"ל ללא יהיב אות
ובחלוקה רבה (במחז' דף : ושם) נפקא לן דכתיב אליו תשמעון אפי' אמר
לך עבור על אחת מכל מצוות האמורות בתורה כיון אליהו בחר הכרמל
ותימה מאי קא פריך התם ולגימז
מזינה כיון דע"פ דהיטור היא מתחבא
מה שיך למילף מזינה לעבור משום
הקדק דרבנן שלא על פי הדיבור ועוד
למה לן הכא טעמא משום דליחזק
בנביאות הא אפילו בלא נביא שרי
לכ"ד לעבור משום מיגדר מילתא ויש
לומר דמדקדק התם מליטנא דברייא
דקתני הכל לפי שעה דמשמע הכל
מפני טורח השעה ולי על פי הדיבור
למה לי טורח השעה בן לטורח בן
שלא לטורח קריך לקיים צווי של
מקס אלא דהאי כנביא טעמא מדעתו
קא חמתה ברייטא דמייירי קרא וסא
דעני הכל ליחזק היינו משום דכי
ליחזק בנביאות סומכין עליו כמה
סהיה מבטיח לירידת אש וכוונתין
על הבטחתו קדשים בחוץ שבוכוהו
ובתפללו חרד אש מהשמים ויהיה
מגדר מילתא בדבר שיקדש שמו
של הקב"ה בנביא ויחזרו ישראֵל
למוטב ומינה בקרבו משמע של על פי
הדיבור עשה דכתיב בנביאו וכדבך
עשיתי וגו' ופרש"י מילח' הגולה
בפירושו לנביאים וכוונתו עשיתי
שקרבתי בשעת חיכוך הכמות
וגראה לומר דכיון דטל על פי הדיבור
קרי משום טורח שעה הוא הוין שלא
על פי הדיבור סהיי חין נביא רשאי
לחדש דבר כדאיכא בפ"ק דמגילה
(דף כ: ושם י"ל דהא דקאלמר אליהו
וכדבך עשיתי לא שלמה לו הקב"ה
אלא מקרא היה דורש דכתיב גוי וקאל
גוים יהיה ממך וואמרין* עשיתי
בנד לעשות כמעשה נכרים פירוש
לשוחט בחוץ ואני ממסכים על ידו ולפי
סהיה נביא מוחזק סמכו עליו שעליו
נאמר מקרא זה :

הדרן עלך אלו הן הנחנקין

שעמרו עליו מלחמות הרבה והיה לו גבור אחד ונצחון לימים עמדה עליו
מלחמה חזקה, אמר לו "בבקשה ממך עמוד לי במלחמה זו שלא יאמרו
ראשונות אין בהם ממש" אף הקב"ה אמר לאברהם בכמה נסיונות
ועמדת בכלן עכשיו עמוד לי בנסיון זה שלא יאמרו אין ממש בראשונים"
את בנג' וב' בנים יש לי, את יצחק, זה יהי יחיד לאמו וזה יהי יחיד לאמו, אשר
אתה, תרוייהו ורימנא להו, את יצחק, וכל כך למה? כדי שלא תמרח דעתו
עליו, קדמו ששן לדרך אמר לו "ג' נשאל דבר אליך ותלא אמר לו "אני בתומי אלך"
אמר לו "הלא יראוך בשלחך אמר לו "זכר נא מי הוא נקי אבר" כיון דחוא דלא קא שמיע ליה אמר ליה ואלו דבר יגונב כך
שמעתי מאחורי הפרגוד השה לעולה ואין יצחק לעולה" אמר לו "כך עונשו של בראי שאפילו אמר אמת אין
אשומעין לו" ר"י אמר אחד דבריו של ישמעאל ליצחק: אמר לו ישמעאל ליצחק: אני גדול ממך במצוות
שאתה מלך בן שמנת ימים ואני בן שלש עשרה שנה" אמר לו "ובאבר אחד אתה מגרה בי אם אומר
לי הקב"ה: זבח עצמך לפני אני וזבח מיד-האלהים נסה את אברהם אתנו דכינו" וביא שהדיח בסקילה רבי שמעון
אומר בתנן. "מדיחי עיר הגדלה בסקילה רבי שמעון אומר בתנן" וביא שהדיח בסקילה מ"ט דרבנן ואתאי
היה הרה-הרה ממסית מה להלן בסקילה אף כן בסקילה ובייש מיתה כתיבא ביה "זכר מיתה האמורה בתורת
סתם אינה אלא חנק-מדיחי עיר הגדלה בסקילה מ"ט דרבנן גמרי הרה-הרה או ממסית או מנביא שהדיח
וריש גמרי הרה-הרה מנביא, ולגומר ממסית דנין ממסית רבים ואין דנין ממסית רבים ממסית יחיד
אברהם דנין הדיוט מהדיוט ואין דנין הדיוט מנביא יור"ש" כיון שהדיח אין לך הדיוט גדול מזה, אמר רב חסדא

מכרים דמיפס. דכתיב ואיש אחד מכני הנביאים אמר אל רעהו
בדבר ה' הכני נא זה הרי מייכור בן ימלא שנתבא אותו היום על
אחאב ליפול ביד ארס מפני שנפל בן הדד בידו ושלחו לשלם והיית
דקאלמר אחאב ליהושפט לא ידבר עלי טוב כי אם רע מפני שנתבא
חורה אור כבר את זו עליו, ולא קיבל חסרו את
חבורה אחת מבני מלכים. ואיש אחד מבני מלכים
בבית אל שהיה ירבעם מקור עליו
ואח היה עזר: כי כן נוס אופי.
בדבר ה' לאמר לא החלט להס ולא
תשנה מים" (במקום הזה) ועבר על
דברי עזרזא ושמע דלדבי הגביא השקר
ואכל וסתה: סמרי כלבניאל.
תמרים הגמיוס כצברה: דילמא
סדרו ציס: פמולא של מעלה ותיחם
על הרעה והס איהס יודעס והיאך
מתריץ ב' התרחס ספק: וסא יונס
דסדרו ציס: מהפוך את ניטה:
מפיקרס ניננסי נספכס אמרו לויס:
ברוח הקדש ומשמע נמי לעובד
שפיכס מעשיהס מרעה לעובד וכיון
שטט תפקייהס הגבוהס ולא "מהיר"
הוא: וליפו דלס ידע. הוא היה
עובד וסבור שזאל לרעה: מנא
יעב. הוא גברא שזה נביא אמת
שקב"ה עונסו והלא שחא סבור
שזה נביא שקר לפיך מוותר על
דבריו: סיכא דסוחוק. שזאל לדיק
וגביא אמת: שאני. ולא בעי את:
אמת מה שלא נאמר לשום אדם
להקריב את בני: שמוטי חוץ. שהרי
בית המקדש היה בירושלים: ספפס
דבר אליך מלאך. וכי היה לואבך
לנכסוך בדבר שהיא מלאה חוסך
ומכית את ורעך: ג'נס יפרס רביס:
רעית והמית' לו כל באי העולם
בדברים ועתה הגה בל להלואך
ולכחך: נביא שפדים. שמתבא
בשם הקב"ה לעבוד עבודת כוכבים:
לעצמס. כטבב הגלל כי דבר סרה
להלית' וקטיב בנספס כי ציקס
להלק' וגו': מיספ כפס ציפ. וכן
גיזרה שזה לא גמר מרביה דאין ארס
קן גזירה שזה טעמנו: ורבי שפסו
פער ספסס דפסס מגניס. דבעיקר
הדמח אנמריה רביה גזירה שזה
מסגי לעון ספסס-הדמח ומסכבא
דמנביא אנמריה הלכה למשה גזירה
שזה זו כדאיב טעמא למתיה:
מחלוקת

לא מנא שס
מסורת וכדריך
כח רמז לנש
סיא לא
מכות כ
הגהות מהר"ב
רנשבורג
ר"י רש"י ריה
עזר הנביא
שמתבא על
מוכת כתיב אל
כו' פ"ל:
הגהות מהר"ב
רנשבורג
ר"י רש"י ריה
עזר הנביא
שמתבא על
מוכת כתיב אל
כו' פ"ל:
הגהות מהר"ב
רנשבורג
ר"י רש"י ריה
עזר הנביא
שמתבא על
מוכת כתיב אל
כו' פ"ל:
הגהות מהר"ב
רנשבורג
ר"י רש"י ריה
עזר הנביא
שמתבא על
מוכת כתיב אל
כו' פ"ל:
הגהות מהר"ב
רנשבורג
ר"י רש"י ריה
עזר הנביא
שמתבא על
מוכת כתיב אל
כו' פ"ל:

ב א מ"י פ"ט מלכות
יסודי ספרה ג' :
הגהות מהר"ב
רנשבורג
ר"י רש"י ריה
עזר הנביא
שמתבא על
מוכת כתיב אל
כו' פ"ל:
הגהות מהר"ב
רנשבורג
ר"י רש"י ריה
עזר הנביא
שמתבא על
מוכת כתיב אל
כו' פ"ל:

מנביא שהדיח.
אמר
הגהות מהר"ב
רנשבורג
ר"י רש"י ריה
עזר הנביא
שמתבא על
מוכת כתיב אל
כו' פ"ל:
הגהות מהר"ב
רנשבורג
ר"י רש"י ריה
עזר הנביא
שמתבא על
מוכת כתיב אל
כו' פ"ל: